

M E D I S C H E G E D R A G S L E E R.

° Met groote sympathie, waarde Gérant, nam ik kennis van het voorstel Leiden. Toch meen ik, dat met de aanneming van dit voorstel het beoogde doel niet zal worden bereikt. Vergun mij ter motiveering dezer meening een kleine plaats.

De Afdeeling Leiden mag met volkomen recht haar voorstel indienen, zonder dat daarbij van een blaam op de medici sprake behoeft te zijn, en haar betoog, dat een fatsoenlijk man eigenlijk wel weten *moest*, hoe zich ook als medicus te gedragen, maar het daarom niet altijd *weet*, is alleszins juist. De student, die na zijn Arts-examen plotseling ophoudt met uitsluitend wijsheid in zich op te nemen, en op eenmaal een orakel wordt voor velen, van wiens raad en daad menschenlevens en familiegeluk afhankelijk zijn; hij staat in de groote maatschappij even groen als de ex-gymnasiast op den dag zijner intree in de studentenwereld, en ook in dezen tweeden groentijd zal hij meer dan eens leergeld moeten betalen en eerst door schande wijs worden. Daarbij komt voor de meeste jonge artsen het bezwarend gevoel van zelfstandig te zijn geworden en van nu af voor eigen onderhoud te moeten zorgen. Onzekerheid of men zal slagen, de vrees dat een welbestede studietijd eens niet mocht worden bekroond door een toenemende praktijk; ziedaar een tweede bron van onhandigheden. Ongetwijfeld zijn er velen, die rustig hun tijd afwachten; anderen echter meenen wel te doen, met zich zelve aan te bevelen, en hebben later vaak spijt van hun optreden.

Aan hen ware een onschatbare dienst bewezen, zoo zij door een betrouwbaren gids in de ethiek hunner nieuwe betrekking waren binnengeleid en een Medische Gedragsleer, gesteund op ervaring en menschenkennis en beziel door een collegialen geest, zou in een zeer groote behoefte voorzien.

Vraag ik nu of zulk een gids door een Commissie uit onze Maatschappij kan worden „samengesteld”, dan moet, dunkt mij, het antwoord ontkennend luiden. Een Commissie uit de Maatschappij kan een wetboek van moraal vaststellen, maar van zulk een wetboek „wil de Afdeeling allerminst spreken”. Toch schijnt dat zulk een „wetboek” haar heeft voor oogen gezweefd; daar zij toch de „Gedragsleer” wil gebruiken „niet alleen als prophylactisch, maar „ook als curatief middel” bij onderlinge twisten van medici! Alsof een medische Rechtbank van Eer (of hoe de Commissie zou heeten, die in collegiale twisten uitspraak moest doen) zulk een handleiding zou behoeven! En hoe zou een „Gedragsleer” er wel uit moeten zien, die voor alle gevallen van intercollegiale tweedracht de oplossing gereed had! Het boek, dat ik mij sedert de eerste weken mijner praktijk zoo levendig heb gewenscht, zou moeten zijn als een betrouwbare vriend; het zou de gedachten moeten bevatten omtrent medische ethiek en collegialiteit van een rechtschapen, helder denkenden, ouderen collega; het zou moeten opwekken tot nadenken omtrent ethische vraagstukken. Zulk een boek, zal het werkelijk pakkend zijn, is niet denkbaar, zoo het niet tot de jongeren spreekt als een persoon. Het moet zóó zijn, dat de lezers wellicht op vele punten een afwijkende meening zich kunnen veroorloven, maar in ieder geval doordrongen worden van den humanen geest van den Schrijver. En zulk een werk zou een Commissie

van de Maatschappij kunnen samenstellen! Die Commissie zou vermoedelijk op twijfelachtige punten (en dat zijn er vele) bij meerderheid van stemmen moeten uitmaken, hoe zich de jonge arts in moeilijke omstandigheden heeft te gedragen!

Een medische „Gedragsleer”, door een Commissie saamgesteld op last van de Maatschappij, zou een monstrum wezen. Al wordt zulks ook ontkend, het zou noodzakelijk een soort van wetboek worden; maar een wetboek zonder eenige bindende kracht, en waaraan bij voorbaat iedereen zich zeer terecht de gehoorzaamheid zou voorbehouden.

Wijl ik nu meen, dat wij een literair werk over medische ethiek hoog noodig hebben en een wetboek niet kunnen gebruiken, zoo hoop ik dat de Algemeene Vergadering het voorstel H. niet zal aannemen. Maar bij dien negatieven wensch voeg ik dezen positieven, dat de gedachte, die tot het voorstel H. leidde, en door de Afdeeling Leiden te goeder ure is te berde gebracht, langs anderen weg tot verwezenlijking moge komen. Het is mij onbekend, aan wien het vaderschap van het voorstel H. toekomt (en onderzoek daarnaar verboden); maar wellicht dat de vader van dit voorstel de rechte man zou zijn, om persoonlijk een arbeid ter hand te nemen, die hij met te groote bescheidenheid aan de Maatschappij heeft willen opdragen, en waarmede hij den jongeren medici en onzen aanstaanden collegae een zeer grooten dienst zou kunnen bewijzen!

Amsterdam, 16 Mei 1896.

H. BURGER.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — Hooge gebouwen. De Ingenieur van den Gezondheidsdienst, C. F. WINGATE, wijst op een nieuw gevaar waarmede de gezondheid bedreigd wordt. De afvoerpijpen van de privaten in zeer hooge gebouwen trekken, evenals een goede schoorsteen, de rioolgassen omhoog, en deze dienen dan voornamelijk tot ventilatie van lagere gebouwen, waar feitelijk reeds ziektegevallen zijn voorgekomen, die aan de rioolgassen toe te schrijven zijn. *The Med. Record* van 25 April hoopt, dat deze opmerking tot practische maatregelen aanleiding zal geven.

— **Epilatie.** Een poging om een kogel in het hoofd van een kind met X-stralen te skiagraphereen bracht Prof. JOHN DANIEL tot de ontdekking, dat die stralen een krachtig middel tot epilatie zijn. De plek, die gedurende een uur aan het licht was blootgesteld geweest, was na drie weken geheel onthaard. De huid was niet pijnlijk of op eenige andere wijze aangedaan (*Med. Rec.*, n°. 17).

LONDEN. — Verkeerd nationaliteitsgevoel heeft *The Med. Record* van 18 April er toe geleid, het oordeel van een leek over Londensche med. studenten met ingenomenheid over te nemen. Die heer had twee of drie